

Folketingets Kommunaludvalg

Sagsnr.
2014 - 19979

Doknr.
174988

Dato
05-11-2014

Folketingets Kommunaludvalg har d. 9. oktober 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 4 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jan E. Jørgensen (V).

Spørgsmål nr. 4:

"Ministeren bedes med udgangspunkt i lov om kommunale og regionale valg samt Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning af 29. august 2013 om afholdelse af kommunale og regionale valg redegøre for, om medlemmer af valgbestyrelsen har ret til at overvære valgbehandlingen på alle afstemningssteder i kommunen som led i den demokratiske kontrol med denne?"

Svar:

Valgbestyrelsen spiller en vigtig rolle ved afholdelsen af valg og varetager bl.a. den endelige opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen, herunder den endelige bedømmelse af de afgivne stemmers gyldighed. Valgbestyrelsen har imidlertid ingen praktisk funktion ved stemmeafgivningen modsat valgstyrelser og tilfornordnede vælgere, som står for selve afstemningen.

Der findes ingen regler i den kommunale og regionale valglov (jf. lovbekendtgørelse nr. 363 af 2. april 2014), som regulerer valgbestyrelsens ret til at overvære valgbehandlingen på afstemningsstederne i kommunen.

§ 56 i den kommunale og regionale valglov omhandler opretholdelse af ro og orden i stemmelokalerne og lyder som følger:

»§ 56. Valgstyrelserne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrelserne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrelserne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrelsernes anvisninger.«

I Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning om afholdelse af kommunale og regionale valg tirsdag den 19. november 2013 (vejledning nr. 9458 af 29. august 2013) omtales § 56 i afsnit 7.4. *Opretholdelse af ro og orden i stemmelokalerne*, hvoraf det fremgår, at borgmesteren hører til de personer, der står for afstemningen, og derfor har ret til at opholde sig i stemmelokalerne. Borgmesteren har ret til at opholde sig i stemmelokalerne i sin egenskab af formand for kommunalbestyrelsen, som har ansvaret for at gennemføre valgbehandlingen.

Af samme afsnit i vejledningen fremgår det endvidere, at reglerne i den tidligere lov¹, hvorefter de opstillede kandidater – og for hver kandidat en vælger, som kandidaten havde udpeget for valgstyrene – havde en *særlig ret til at opholde sig i stemmelokalet*, er ophævet. Det fremgår videre, at det dog ikke var meningen at ændre eventuelle lokale traditioner for, at kandidater og deres eventuelle repræsentanter kunne være til stede på afstemningsstederne, men at det alene beror på valgstyrenes beslutning, om og i hvilket omfang de pågældende må være til stede på afstemningsstederne.

Den tidligere bestemmelse, hvorefter kandidaterne havde en særlig ret til at opholde sig i stemmelokalet under afstemningen, indeholdt endvidere en tilsvarende ret for valgbestyrelsens medlemmer. Bestemmelsen er nu afløst af den ovenfor gengivne § 56, som udtrykkeligt angiver, at valgstyrene kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme.

Af ovenstående følger det således, at der som udgangspunkt ikke er noget til hinder for, at medlemmer af valgbestyrelsen eller andre er til stede på afstemningsstederne under valghandlingen, men at valgstyrene efter loven kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen (dvs. valgstyrene, tilfornede vælgere og administrative medarbejdere, der hjælper til ved valget) kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme.

Det vil dermed være op til valgstyrene på det enkelte afstemningssted at vurdere, om det er nødvendigt at begrænse adgangen, herunder efter omstændighederne også for medlemmer af valgbestyrelsen, til at opholde sig i stemmelokalet, herunder når hensynet til valghandlingens uforstyrrede afvikling i ro og orden tilsiger det. Valgstyrenes beslutning om at begrænse adgangen til stemmelokalet skal træffes i overensstemmelse med almindelige grundsætninger om saglighed og lighed i forvaltningen.

Med venlig hilsen
Morten Østergaard

---

¹ Jf. § 19, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 139 af 26. marts 1985